

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: utorok, 31. augusta 2021 9:00
Komu: oszp.ke@minv.sk
Predmet: OU-KE-OSZP3-2021/003297 (EIA: Bytový komplex s polyfunkciou ANDROMEDA)

Odvolaie voči záverečnému stanovisku Okresného úradu Košice č. OU-KE-OSZP3-2021/003297

Voči záverečnému stanovisku Okresného úradu Košice č. OU-KE-OSZP3-2021/003297 zo dňa 12.08.2021 sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

- a) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.“; citované ustanovenie ukladá právnu povinnosť identifikácie a realizácie zmierňujúcich opatrení priamo navrhovateľovi.

Podľa §2 písm.d zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Účelom zákona je najmä určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia“; podľa §29 ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.“; citované ustanovenia ukladajú právnu povinnosť určiť konkrétne zmierňujúce opatrenia navrhovateľovi.

Napadnuté rozhodnutie neobsahuje opatrenia vyplývajúce zo stanovísk ZDS; odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje vyhodnotenie podľa §20a zákona EIA, takže rozhodnutie úradu je v tomto smere arbitrárne a svojvoľné. Hoci ZDS nemá nárok na automatické prebratie jeho návrhov opatrení; akceptácia resp. neakceptácia majú byť riadne zdôvodnené.

Rozhodnutie sa v tomto smere vôbec návrhmi a pripomienkami ZDS nezaobrá, tak je porušený aj §47 ods.3 Správneho poriadku.

- b) Výrok rozhodnutia musí byť jednoznačný, zrozumiteľný, určitý a vykonateľný; to podmienky napadnutého rozhodnutia nespĺňajú a preto je napadnuté rozhodnutie nezákonné aj pre nedodržanie všeobecných pravidiel týkajúcich sa výroku rozhodnutia v zmysle §46 Správneho poriadku.
- c) **Neboli vykonané konzultácie podľa §63 zákona EIA, hoci má na ne verejnosť právny nárok.** Výklad a uplatňovanie §63 zákona EIA je v rozpore s novelou smernice o EIA č.2014/52/EÚ (https://www.enviroportal.sk/uploads/files/EIA_SEA/Novela-smernice-201192EU-.pdf) v bodoch 23, 29, 34 preambuly a teda úrad vykladal v tomto ohľade §63 zákona EIA v rozpore s účelom a cieľom Smernice o EIA. V dôsledku čl.7 ods.2 Ústavy SR je Smernica o EIA súčasťou vnútroštátneho práva s vyššou právnou silou ako vnútroštátne právo a preto výklad a uplatňovanie zákona musia vždy byť v súlade s účelom a cieľmi a textom platnej Smernice o EIA. V danom prípade úrad účelovo a šikanózne vykladal a uplatnil §63 zákona EIA tak, aby konzultácie neboli vykonané, teda, aby verejnosť nemohla získať potrebné informácie, nemohla priamo vysvetliť svoje stanovisko a postoje a nemohla priamo odborne diskutovať s navrhovateľom; teda tak, aby verejnosť v rozpore s §3 ods.2 Správneho poriadku nemohla účinne obhajovať svoje práva a záujmy.
- d) V tejto súvislosti je potrebné aj konštatovať teoretický význam účasti verejnosti v procesoch EIA z hľadiska budovania právneho štátu od V. Knappa, na ktorého sa odvoláva česká aj slovenská judikatúra Najvyššieho súdu SR ako aj komentár k Správne súdenému poriadku v časti venujúcej sa ekologickej verejnosti: „Za prvé špecifikum ekologických spolků lze dle našeho názoru považovat smysl a účel účasti veřejnosti, respektive environmentálních organizací v procesech práva životního prostředí, kterou lze ilustrovat ve srovnání s jinými výše naznačenými případy aplikace zásady zákazu zneužití práva. V případě zneužití práva v

rámci práva daňového daňový subjekt zpravidla usiluje o získání určité daňové výhody, jak již bylo uvedeno. Jinak řečeno, daňový subjekt přirozeně sleduje svůj soukromý ekonomický zájem, vůči kterému stojí v opozici veřejný zájem státu na právně korektním výběru daní. Obdobná a snad ještě zřetelnější je situace v případě zneužití procesních práv v případě přestupkového řízení, kdy vůči sobě opět stojí soukromý zájem na neuložení trestu a na druhé straně veřejný zájem na potrestání pachatele přestupku. Subjektem, který zneužívá svých práv, je v těchto případech tedy zjednodušeně řečeno uplatňován určitý a zpravidla poměrně zjevný soukromý zájem stojící v opozici k určitému zájmu veřejnému. V případě účasti veřejnosti v procesech práva životního prostředí to však zcela neplatí. Určitá část této veřejnosti jako tzv. dotčená veřejnost sice v příslušných rozhodovacích procesech hájí svůj soukromý zájem zpravidla související s jejími vlastnickými právy k nemovitostem. Úloha environmentálních organizací je však odlišná, respektive sama je pojena s ochranou veřejného zájmu. Například v již citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu je konstatováno, že smyslem a účelem účasti environmentálních občanských sdružení (spolků) je, „aby kvalifikovaně, tj. odbornými argumenty z oblasti ochrany životního prostředí, urbanismu apod., hájila dotčené (veřejné) zájmy ochrany přírody a krajiny v konkurenci jiných veřejných zájmů a zájmů soukromých.“ V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud o environmentálních občanských sdruženích, respektive spolcích, současně hovoří jakožto o „advokátech“ veřejného zájmu na ochraně životního prostředí. Jinak řečeno, veřejný zájem na ochraně životního prostředí nereprezentují pouze příslušné orgány státní správy z titulu své působnosti, ale také veřejnost, zejména právě environmentální organizace. Uvedené pochopitelně souvisí také s širším kontextem účasti veřejnosti jako projevu participace veřejnosti na rozhodování o věcech týkajících se životního prostředí či ještě obecněji občanské společnosti.“

ZDS je tak občianskou environmentálnou inštitúciou, ktorá presadzuje verejné záujmy životného prostredia a tieto neboli dostatočne hájené či už prístupom úradu alebo jeho procesným postupom: nedostatočná súčinnosť so ZDS, nevykonanie všetkých procesných úkonov – prístup k všetkým relevantným informáciám o životnom prostredí, nevykonanie konzultácií. Formálnym nedostatkom odôvodnenia rozhodnutia je tak vysporiadanie sa s návrhmi ZDS na určenie zmierňujúcich opatrení podľa §20a zákona EIA.

Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR č. nemá verejnosť právny nárok na akceptáciu všetkých nimi požadovaných opatrení; verejnosť však má právny nárok na to, aby úrad dôsledne uplatňoval osobitné hmotnoprávne právne predpisy zaoberajúce sa životným prostredím a jeho zložkami (§3 ods.1 Správneho poriadku) a má právny nárok na to, aby úrad uložil také podmienky rozhodnutia, ktorými sa stanovia podmienky síce odlišne od návrhov verejnosti ale preukázateľne sa nimi dosiahne porovnateľná alebo lepšia ochrana a tvorba životného prostredia (§29 ods.3 v súbehu s §29 ods.13 zákona EIA).

Úrad uplatňoval výklad zákona, ktorý nebol v eurokonformný, t.j. nebol v súlade s Aarhuským dohovorom, resp. zákon uplatňoval tak, že ustanovenia Aarhuského dohovoru neboli dodržané (čl.3 ods.2 až 4; čl.4 celý; čl.5 celý; čl.6 celý; Smernica EÚ o EIA v časti konzultácií s verejnosťou).

Máme za to, že slovenské štátne orgány uprednostňujú ekonomické záujmy žiadateľov nad ekologickými záujmami verejnosti, čo sa prejavuje ako v procesnej rovine tak aj v rovine prístupu, kedy ekologické spolky sú vnímané ako negatívny element, resp. štátnymi orgánmi sú takto vykresľované čo má za dôsledok neochotu štátu a jeho orgánov uznať konkrétne spolky (menovite ZDS) za občianske inštitúcie konajúce vo verejnom záujme životného prostredia a s nimi tak aj jednať. Už toto samo o sebe je v rozpore s uvedenými ustanoveniami Aarhuského dohovoru, ktorými je SR priamo viazaná pričom z ustálenej judikatúry NS SR vyplýva aplikačná prednosť Aarhuského dohovoru. Táto neochota sa prejavuje v nesprávnom uplatňovaní procesu s cieľom nepriznať ZDS postavenie občianskej inštitúcie konajúcej vo verejnom záujme ochrany životného prostredia a svojimi rozhodnutiami neposkytnúť právnu ochranu verejným záujmom presadzovaným ZDS.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušil podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.
- S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme.
- Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasilať.
- Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

--

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climaterealityproject.com